ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 11.6.2024 г.
COM(2024) 253 final

2024/0143 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

На 4 март 2022 г. Съветът прие Решение за изпълнение 2022/382[1] и задейства Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. („Директивата за временната закрила“)[2] за някои категории[3] лица, разселени на 24 февруари 2022 г. или след това вследствие на военното нашествие в Украйна на руските въоръжени сили, започнало на тази дата. Съгласно член 4, параграф 1 от Директивата за временната закрила първоначалният срок на временната закрила е една година, като закрилата може да бъде продължавана автоматично на шест месеца за максимален срок от една година. Временната закрила беше автоматично продължена с една година до 4 март 2024 г.

Съгласно член 4, параграф 2 от Директивата за временната закрила, в случай че причините, довели до необходимостта от предоставяне на временна закрила, продължават да са налице, Съветът може да вземе решение с квалифицирано мнозинство за удължаване на срока на тази временна закрила за срок до една година по предложение на Комисията, която също разглежда всяко искане на държава членка за отправяне на предложение пред Съвета. Временната закрила беше продължена с допълнителен срок от една година до 4 март 2025 г[4].

Целта на настоящото предложение е да се удължи допълнително със срок от една година временната закрила, въведена с Решение за изпълнение 2022/382 на Съвета. Това ще доведе до удължаване на временната закрила по отношение на категориите лица, определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета, за периода от 5 март 2025 г. до 4 март 2026 г.

Понастоящем над 4,19 милиона разселени от Украйна лица, една трета от които са деца, се ползват с временна закрила в ЕС. Броят на активните регистрации, който показва броя на лицата, ползващи се с временна закрила в държавите — членки на ЕС, остава стабилен — около 4 милиона, с тенденция към постоянно леко увеличаване (от

---

1 РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила

2 ДИРЕКТИВА 2001/55/ЕО НА СЪВЕТА от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием

3 В член 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета се предвижда, че временната закрила се прилага за а) украински граждани, пребиваващи в Украйна преди 24 февруари 2022 г.; б) лица без гражданство и граждани на трети държави, различни от Украйна, които са се ползвали от международна закрила или равностойна национална закрила в Украйна преди 24 февруари 2022 г. и в) членове на семейството на лицата, посочени в букви а) и б). Държавите членки прилагат настоящото решение или адекватна закрила съгласно националното си право по отношение на лицата без гражданство и граждани на трети държави, различни от Украйна, които могат да докажат, че са пребивавали законно в Украйна преди 24 февруари 2022 г. въз основа на валидно разрешение за постоянно пребиваване, издадено в съответствие с украинското право, и които не могат да се завърнат трайно в своята държава или регион по произход при безопасни условия.

4 Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409 на Съвета от 19 октомври 2023 г за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 (europa.eu)

4 милиона през септември 2023 г. на 4,19 милиона през май 2024 г.)[5]. Германия, Полша и Чешката република остават държавите членки, които приемат най-висок брой лица, ползващи се с временна закрила (над 1,2 милиона в Германия, почти 1 милион в Полша и почти 400 000 в Чешката република)[6]. От септември 2023 г. насам броят на решенията за предоставяне на временна закрила е останал стабилен — около 65 000 решения на месец, макар да се забелязва тенденция на лек спад.

Откакто беше активирана Директивата за временната закрила, държавите членки положиха значителни усилия за подкрепа на хората, разселени от Украйна, за да подпомогнат интеграцията им в приемащото общество и на пазара на труда. Освен това те продължиха да полагат усилия, за да увеличат капацитета за приемане и планирането за действие в извънредни ситуации. Отговорът на ЕС на руската агресия срещу Украйна продължава да се характеризира със силен компонент на солидарност, на първо място спрямо Украйна и нейния народ, както е видно от усилията на държавите членки и техните граждани, които приемат разселени лица, и на второ място между държавите членки, както е видно от решението им да отменят прилагането на член 11 от Директивата за временната закрила.

Платформата за регистрация на временна закрила функционира от 31 май 2022 г. с цел да се даде възможност на страните да обменят информация, за да се гарантира, че лицата, ползващи се с временна закрила или адекватна закрила съгласно националното право, могат ефективно да се възползват от правата си във всички държави членки, като същевременно се ограничат възможните злоупотреби. За да се гарантира правилното функциониране на платформата, е важно редовно да се качват данни и да се предприемат бързи последващи действия, когато е необходимо, в случай на двойни регистрации. Платформата ще продължи да се експлоатира, докато е налице временната закрила. В това отношение за продължаването на временната закрила не е необходима промяна във функционирането на платформата.

Освен това, като се има предвид, че дадено лице може да се ползва от правата, свързани с временната закрила, само в една държава членка в даден момент, лицата, ползващи се с временна закрила, които се преместват в друга държава членка, за да се ползват от временна закрила, не следва да получават социално подпомагане едновременно в две държави членки.

Необходимостта от продължаване на предоставянето на закрила в комбинация с възможността лицата, ползващи се с временна закрила, да получат временна закрила в избраната от тях държава членка, оказа въздействие върху системата за приемане на някои държави членки, и особено на държави, които приемат голям брой лица, ползващи се с временна закрила и същевременно трябва да се справят с голям брой кандидати за международна закрила или с недостиг на жилища. В това отношение в бъдеще е важно да продължи работата за осигуряване на по-голям баланс на усилията между държавите членки. Комисията ще продължи да следи отблизо въздействието на бъдещите новопристигнали върху капацитета за приемане на държавите членки. Комисията също така има готовност да посредничи при необходимите обсъждания по този въпрос и подходящите последващи действия. Гарантирането на самостоятелността на разселените лица и прехода им към дългосрочно жилищно настаняване продължава да бъде приоритет.

---

5 Информация съгласно данните, качени в Платформата относно временната закрила, и предоставени чрез мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията.

6 Статистически данни | Евростат (europa.eu)

Освен че осигурява на ползващите се с временна закрила достъп до набор от хармонизирани права, задействането на Директивата за временната закрила продължава да смекчава риска системите за предоставяне на убежище да не са в състояние да обработят притока без неблагоприятно въздействие върху ефективното им функциониране.

От началото на агресивната война на Русия, в сравнение с 4,19-те милиона регистрации за временна закрила на лица, разселени от Украйна, едва около 53 000 молби за международна закрила[7] са внесени от украински граждани в държавите — членки на ЕС, Норвегия и Швейцария. Макар броят им да продължава да бъде нисък спрямо първоначалната оценка, че молба за международна закрила потенциално биха подали между 1,2 и 3,2 милиона души, досега през 2024 г. се наблюдава сравнително увеличение в броя на молбите за предоставяне на убежище (50 % увеличение в сравнение със същия период през миналата година). При все това ограниченият общ брой молби продължава да показва, че временната закрила е постигнала целта си, включително предотвратяване на претоварването на системите за убежище на държавите членки.

Съгласно проучването на Върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН) относно намеренията от февруари 2024 г.[8] делът на разселените лица, които планират или се надяват да се върнат в Украйна в бъдеще, е намалял в сравнение с една година по-рано (от 77 % на 64 %), докато делът на лицата, които не са сигурни в това дали ще се върнат, се е увеличил (18 % на 24 %), както и на тези, които съобщават, че нямат надежди за връщане (5 % на 11 %). Международната организация по миграция (МОМ) отчита[9], че голям брой от лицата, сред които е провела проучване (74 %), възнамеряват да се върнат в Украйна, когато и ако там е безопасно.

Освен това, според съвместното проучване на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA) и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)[10] 53 % от респондентите са изразили намерение да се върнат в Украйна след войната, но значителен дял (30 %) остават несигурни. Около 17 % са сигурни, че няма да се върнат, като основната причина за това е опасението относно безопасността в държавата на произход.

Тези проучвания потвърждават, че разселените лица от Украйна все още не могат да се върнат в Украйна трайно и при безопасни условия.

В Украйна не стихва агресивната война на Русия. От март 2024 г. това включва засилени многократни въздушни удари в цялата страна, които водят до сериозен брой жертви и значителни щети и оказват съществено въздействие върху енергийната инфраструктура на държавата, като довеждат до мащабни прекъсвания в електрозахранването и до унищожаване на електроцентрали.

Умишлените и неизбирателни нападения от страна на Русия засягат пряко цивилното население в цялата страна, като непредвидимите въздушни нападения и нападенията с

---

7 Към 2 юни 2024 г.

8 Lives on hold: intentions and perspectives of refugees, refugee returnees and IDPs from Ukraine (Живот на пауза: намерения и перспективи на бежанците, връщащите се бежанци и вътрешно разселените лица от Украйна), февруари 2024 г.

9 Ukraine Response — Needs, Intentions & Integration Challenges — Displacement Tracking Matrix (Отговор на Украйна — Потребности, намерения и предизвикателства, свързани с интеграцията — Матрица за проследяване на разселването)

10 Voices in Europe: Experiences, hopes and aspirations of forcibly displaced persons from Ukraine (Гласове в Европа: преживявания, надежди и стремежи на насилствено разселените лица от Украйна)

дронове пресичат границите на установените и до голяма степен непроменящи се зони на бойни действия.

Считано от март 2024 г., по изчисления на МОМ в Украйна има 3,6 милиона вътрешно разселени лица[11]. 80 % от разселените домакинства съобщават, че са разселени от най-малко една година[12]. Според информацията, предоставена в Третия бърз доклад за оценка на щетите и нуждите (RDNA3)[13], държавната програма за подпомагане на вътрешно разселените лица е станала фискално неустойчива. Освен това се докладва, че бедността и продоволствената несигурност са се увеличили през 2023 г. Въздействията от войната са неравномерни, като най-силните последици се усещат от жените, лицата с увреждания, децата и младежите, вътрешно разселените лица и възрастните хора.

По изчисления на Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси (ОСНА) към декември 2023 г. над 14,6 милиона души в държавата се нуждаят от спешна хуманитарна помощ през 2024 г[14].

Нестабилността, съчетана с трудната хуманитарна ситуация в Украйна, може също да доведе до допълнително пристигане на голям брой лица в Съюза и следователно до необходимостта от предоставяне на закрила на допълнителен брой разселени лица.

Настоящата несигурност и нестабилност в Украйна показват, че не се вижда ясно решение за лицата, ползващи се с временна закрила, които понастоящем се намират в държавите — членки на ЕС. Продължава да е необходимо тези лица да бъдат защитени в рамките на Съюза. По същия начин продължава да съществува риск за ефикасното функциониране на националните системи за убежище, ако временната закрила бъде прекратена в близко бъдеще и същевременно всички тези лица поискат международна закрила.

Предвид гореизложените развития Комисията счита, че причините за предоставянето на временната закрила продължават да са налице и че поради това срокът ѝ следва да бъде удължен като необходим и подходящ отговор на настоящата ситуация. Удължаването следва да бъде прието възможно най-скоро и за срок от още една година, т.е. за периода от 5 март 2025 г. до 4 март 2026 г., в съответствие с член 4, параграф 2 от Директивата за временната закрила. Целта е да се гарантира, че на лицата, разселени от Украйна и приети в държавите — членки на ЕС, се осигуряват възможно най-голяма стабилност и перспективи при настоящите обстоятелства.

Освен това на държавите членки следва да се даде възможност да предприемат своевременно необходимите административни и правни стъпки (като например подновяване на разрешенията за пребиваване), за да се подготвят за удължаването на срока на временната закрила.

---

11 Ukraine — Conditions of Return Assessment Factsheet — Round 7 (Украйна — Информационен лист с оценка на условията за връщане — издание 7) (май 2024 г.)

12 Ukraine — Internal Displacement Report — General Population Survey Round 15 (Украйна — Доклад за вътрешното разселване — Проучване сред общото население, издание 15) (ноември—декември 2023 г.)

13 Група на Световната банка, Ukraine Third Rapid Damage and Needs Assessment (Трети бърз доклад за оценка на щетите и нуждите на Украйна) (RDNA3) (февруари 2022 г.—декември 2023 г.)

14 Humanitarian needs and response plan Ukraine — Humanitarian Programme Cycle 2024 (Хуманитарни потребности и план за реагиране за Украйна — Цикъл на хуманитарната програма за 2024 г.), ОСНА, декември 2023 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е в пълно съответствие с *достиженията на правото* на ЕС в областта на убежището, като Директивата за временната закрила е неразделна част от общата европейска система за убежище и беше предвидена за справяне с извънредна ситуация на масово навлизане на разселени лица, какъвто все още е случаят понастоящем поради пълномащабното нашествие на Русия в Украйна. То е изцяло в съответствие и с целта на Европейския съюз за създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, което е отворено за онези, които, принудени от обстоятелствата, законно търсят закрила в Европейския съюз.

Елементите на предложението са също така в съответствие с нормативните актове, съставляващи пакта за миграцията и убежището от септември 2020 г., които наскоро бяха приети. Парламентът и Съветът се договориха да запазят Директивата за временната закрила като част от инструментариума на разположение на ЕС за ситуации на масово пристигане. Директивата за временната закрила се доказа като съществен инструмент за осигуряване на международна закрила в ЕС. На този етап тя продължава да е най-подходящият инструмент във връзка с разселването, причинено от агресивната война на Русия срещу Украйна.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящото предложение е в пълно съответствие с необходимостта да се даде възможност на държавите членки да обработват по организиран начин евентуални молби за международна закрила, без да се претоварват техните системи за убежище, и да продължават да предвиждат необходимите мерки в случай на масово навлизане на разселени лица от Украйна, които биха предотвратили претоварването на системите им за убежище. То е в съответствие и с външната дейност на Съюза. Настоящото предложение е в съответствие и с ограничителните мерки на ЕС и други действия, приети в отговор на руската агресия срещу Украйна. Настоящото предложение е част от всеобхватен набор от действия на ЕС в отговор на руската агресивна война срещу Украйна.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за предложението е член 4, параграф 2 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица, като се има предвид, че основанията за временна закрила продължават да са налице. Това позволява мерки за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Съгласно дял V от ДФЕС относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие Европейският съюз разполага с някои правомощия в тази област. Тези правомощия трябва да бъдат упражнявани в съответствие с член 5 от Договора за Европейския съюз, т.е. ако и доколкото целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз поради обхвата или последиците на предложеното действие.

Положението в Украйна в резултат на агресивната война на Русия продължава да оказва въздействие върху ЕС като цяло. Войната беше посрещната с безпрецедентен и единен отговор от страна на Европейския съюз. Това показва, че все още се изискват решения и подкрепа от ЕС, както и силна координация на равнището на ЕС, тъй като продължава да е необходимо всички държави членки да реагират ефективно на ситуацията заедно и да гарантират прилагането на едни и същи стандарти и хармонизиран набор от права в целия Съюз за 4,19 милиона души, които понастоящем се намират в Съюза. В допълнение към продължаващия масов приток на бежанци не може да се изключи възможността за мащабно пристигане на нови лица поради нестабилността на положението в Украйна. Ясно е, че с действията, предприемани от отделните държави членки, не може да се отговори задоволително на необходимостта от общ подход на ЕС към ситуация, която очевидно представлява общо предизвикателство за целия ЕС.

Такъв общ подход не може да бъде постигнат в достатъчна степен от държавите членки поотделно, а може, поради обхвата и последиците от настоящото предложение за решение за изпълнение на Съвета, да бъде постигнат по-добре и да се координира по-добре на равнището на Съюза, както посочиха и самите държави членки. Следователно Съюзът трябва да предприеме действия и може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

- **Пропорционалност**

В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, с предложеното решение за изпълнение на Съвета се предвижда продължаване на временната закрила за ограничен период от време, т.е. за една година за конкретната група лица, за които тя вече се прилага.

Предложената мярка е ограничена до необходимото предвид мащаба и сериозността на положението в Украйна, в резултат на което около 4,19 милиона разселени лица, понастоящем намиращи се в държавите — членки на ЕС, не са в състояние да се върнат в Украйна трайно и при безопасни условия. Освен това въпросното удължаване представлява и пропорционален отговор с оглед на настоящата ситуация, тъй като временната закрила е осигурила защита на системата за убежище на държавите членки от претоварване от значителен брой заявления от лица, пристигащи в държавите — членки на ЕС.

- **Избор на инструмент**

Съгласно член 4, параграф 2 от Директивата за временната закрила се изисква решение за изпълнение на Съвета за продължаване на временната закрила за срок до една година, когато причините за предоставянето ѝ продължават да са налице.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Изготвяне на политики въз основа на факти**

Мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията с акцент върху Украйна и платформата за солидарност „Украйна“[15] продължават своите

[15] Платформата беше създадена от Комисията с цел координиране на оперативната реакция между държавите членки съгласно член 3, параграф 2 от Решение 2022/382 на Съвета. Наред с другото

операции с цел да предоставят съответно обща ситуационна осведоменост относно миграционните последици от пълномащабното нашествие на Русия в Украйна и готовността на ЕС и държавите членки, както и координиран отговор на кризата чрез редовен обмен. В този контекст и в двата форума беше обсъдено повишаването на цялостната готовност на равнището на ЕС, включително планирането на действия в извънредни ситуации. Постоянно се събират информация и данни относно настоящото положение и движенията на хора. В рамките на Платформата за регистрация на временната закрила продължават да се обсъждат на *ad-hoc* основа начини за по-пълноценно гарантиране на подходящия обмен между държавите членки на информация относно лицата, ползващи се с временна закрила и с адекватна закрила, налична съгласно националното право, като същевременно се откриват двойни регистрации в рамките на една и съща държава членка и между държавите — членки на ЕС.

Освен това Европейската комисия, организации като Световната банка и Организацията на обединените нации, както и правителството на Украйна, редовно оценяват положението в Украйна. Световната банка публикува доклади относно бързата оценка на щетите и потребностите на Украйна[16].

След избухването на войната МОМ работи за по-добро разбиране на положението на разселените лица и за проследяване на вътрешното разселване в Украйна и потоците на мобилност в допълнение към наблюдението чрез проучвания на намеренията на хората, бягащи от войната, и на лицата, преминаващи границата обратно към Украйна, както и оценката на условията за връщане. ВКБООН редовно публикува информация за намеренията и перспективата на (също и вътрешно) разселените лица от Украйна. От проучвания и документи на горепосочените международни организации е видно, че настоящото положение все още е нестабилно и несигурно, поради което не позволява връщане при безопасни и трайни условия. Според оценки на ВКБООН към април 2024 г. в световен мащаб са били регистрирани 6,4 милиона души, бягащи от Украйна[17].

- **Консултации със заинтересованите страни, събиране и използване на експертни становища**

За да събере основана на доказателства информация, Комисията редовно се консултира чрез мрежата за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията и платформата за солидарност с органите на държавите членки, Европейската служба за външна дейност и съответните агенции на ЕС, украинските органи и международни организации, като същевременно поддържа обмен с неправителствени организации и организации на гражданското общество.

Комисията, в сътрудничество с ротационните председателства на Съвета на Европейския съюз, се допита до държавите членки относно бъдещето на временната закрила след март 2025 г. на министерско равнище, както и в рамките на Стратегическия комитет за имиграция, граници и убежище (SCIFA) на Съвета през ноември 2023 г., и в работна група „Убежище“ през март 2024 г., където държавите

в нея се събира информация и се оценяват установените нужди в държавите членки, както и се координират оперативните последващи действия за удовлетворяването на тези нужди.

16 Група на Световната банка, Ukraine Third Rapid Damage and Needs Assessment (Трети бърз доклад за оценка на щетите и нуждите на Украйна) (RDNA3) (февруари 2022 г.—декември 2023 г.)

17 Ukraine Refugee Situation (Положението с бежанците от Украйна)

членки подчертаха необходимостта временната закрила да бъде удължена колкото е възможно по-скоро. Бяха проведени паралелни и допълнителни дискусии в платформата за солидарност, където държавите членки единодушно изразиха необходимостта от продължаване на временната закрила с още една година, за да се поддържа общ европейски отговор, да се осигури яснота за ползващите се със закрила и да се даде възможност на държавите членки да предприемат необходимите административни и правни стъпки на национално равнище (като например подновяване на разрешенията за пребиваване). Успоредно с това Комисията поддържа редовни контакти с украинските органи за събиране на информация за положението на място. Същевременно продължават дискусиите относно необходимостта от създаване на условия за гарантиране на плавен преход от временна закрила към алтернативни национални правни статути. Освен това в съответствие с член 3 от Директивата за временната закрила Комисията проведе специални консултации с ВКБООН, който направи оценка на положението и предостави съответен принос, като проведе и проучвания относно намеренията на разселените лица. През февруари и март 2024 г. Европейският съвет за бежанците и живеещите в изгнание (ECRE), както и други 140 организации на гражданското общество, публикуваха съответно доклад[18] и съвместно изявление[19] относно положението на разселените лица от Украйна, в които наред с другото призоваха Комисията да обмисли предложение за допълнително удължаване на временната закрила.

- **Основни права**

С предложението се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, както и задълженията, произтичащи от международното право, включително Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците, изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

От началото на агресивната война на Русия срещу Украйна нуждите от финансиране, свързани с прилагането на Директивата за временната закрила, бяха покривани от бюджета на съществуващите инструменти на ЕС за финансиране за периода 2014—2020 г. и 2021—2027 г., по-специално в рамките на политиката на сближаване.

Това позволи на държавите членки да имат достъп до наличните неизразходвани средства и бързо да ги пренасочат в рамките на програмите за периода 2014—2020 г. към спешните нужди, свързани с миграцията и управлението на границите, произтичащи от пристигането в ЕС на голям брой хора, бягащи от войната в Украйна. Освен това бюджетният орган одобри целево увеличение от 152 милиона евро, което беше използвано като част от пакета за спешна помощ в размер на 400 милиона евро в подкрепа на най-засегнатите държави членки с нужди, свързани с първоначалното приемане, породени от големия приток на разселени лица от Украйна. Програмите на фондовете в областта на вътрешните работи за периода 2021—2027 г. по линия на ФУМИ, ИУГВП и ФВС също допринасят за покриване на нуждите на държавите членки, свързани с прилагането на Директивата за временната закрила. Като цяло

[18] Transitioning out of the Temporary Protection Directive (Излизане извън рамките на Директивата за временната закрила),Европейски съвет за бежанците и живеещите в изгнание, февруари 2024 г.

[19] The EU must provide future-proof solutions for people displaced from Ukraine, European and International Organisations (ЕС трябва да предостави ориентирани към бъдещето решения за хората, разселени от Украйна, европейските и международните организации), 4 март 2024 г.

първоначално за националните програми бяха разпределени 9,4 милиарда евро, а през 2025 г. ще бъде отпуснато допълнително разпределение от 1,9 милиарда евро в резултат на междинния преглед на програмите. И накрая, през февруари 2024 г., в контекста на междинния преглед на многогодишната финансова рамка (МФР) беше договорено увеличение на средствата по функция 4 с 2 милиарда евро за периода 2025—2027 г. С тези допълнителни средства ще се подпомогнат държавите членки, за да се справят с неотложните предизвикателства и нужди, свързани с миграцията и управлението на границите в държавите членки, разположени на първа линия, както и в тези, които са засегнати от войната в Украйна и в Близкия изток, както и за изпълнението на Пакта за миграцията и убежището, включително нови процедури на границите.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

С *член 1* се предвижда удължаване на срока на временната закрила за разселените лица, посочени в член 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета, с една година (от 5 март 2025 г. до 4 март 2026 г.).

В член 2 се постановява датата на влизане в сила на настоящото решение.

2024/0143 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием[20], и по-специално член 4, параграф 2 от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) На 4 март 2022 г. бе прието Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета[21] за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила.

(2) В съответствие с член 4, параграф 1 от Директива 2001/55/ЕО временната закрила най-напред се прилагаше за първоначален период от една година — до 4 март 2023 г., а след това автоматично беше продължена с още една година — до 4 март 2024 г.

(3) На 19 октомври 2023 г. Съветът прие Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409[22], с което беше въведено удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382, до 4 март 2025 г. в съответствие с член 4, параграф 2 от Директивата.

(4) В контекста на задействането на Директива 2001/55/ЕО държавите членки единодушно се съгласиха в изявление[23] да не прилагат член 11 от директивата по отношение на лица, които се ползват с временна закрила в дадена държава членка в съответствие с Решение за изпълнение 2022/382 на Съвета и които се

---

20 ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj.

21 Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

22 Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409 на Съвета от 19 октомври 2023 г. за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 (ОВ L, 2023/2409, 24.10.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

23 Предложение за РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. и за въвеждане на временна закрила — Изявление на държавите членки

преместват в друга държава членка без разрешение, освен ако на двустранна основа държавите членки не се споразумеят за друго.

(5) Като се има предвид, че дадено лице може да се ползва от правата, свързани с временната закрила, само в една държава членка в даден момент, лицата, ползващи се с временна закрила, които се преместват в друга държава членка, за да се ползват от временна закрила, не следва да получават социално подпомагане едновременно в две държави членки.

(6) Понастоящем в Съюза има около 4,19 милиона разселени лица от Украйна, които се ползват от временна закрила. Общият брой на регистрациите на лица, ползващи се с временна закрила, остава стабилен — около 4,19 милиона души с лека постоянна тенденция към увеличаване, като малко на брой лица съобщават, че се връщат за постоянно обратно в Украйна. Положението в Украйна не позволява връщането на разселените лица в Украйна трайно и при безопасни условия. Според оценки на Международната организация по миграция към март 2024 г. 3,6 милиона души са вътрешно разселени в рамките на Украйна. 80 % от всички вътрешно разселени лица са били разселени в продължение на една година или повече. Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси е изчислила, че през 2024 г. 14,6 милиона хора в Украйна се нуждаят от спешна хуманитарна помощ.

(7) Освен това не може да се изключи възможността за допълнително пристигане на голям брой лица поради трудните хуманитарни условия, всеобщата нестабилност и несигурността на положението в Украйна в резултат на враждебните действия на Русия, включително засилените многократни въздушни нападения в цялата страна над цивилното население. Продължава да съществува риск от ескалация. Същевременно продължава да съществува риск за ефикасното функциониране на националните системи за убежище, ако временната закрила бъде прекратена в близко бъдеще, а същевременно ползващите се от тази закрила кандидатстват за международна закрила.

(8) Тъй като големият брой разселени лица в Съюза, които се ползват от временна закрила, вероятно няма да намалее, докато продължава войната срещу Украйна, е необходимо удължаване на срока на временната закрила за справяне с положението на лицата, които понастоящем се ползват от временна закрила в Съюза или които ще се нуждаят от такава закрила, считано от 5 март 2025 г., тъй като този статут осигурява незабавна закрила и достъп до хармонизиран набор от права, като същевременно формалностите се свеждат до минимум в ситуация на масово навлизане в Съюза. Удължаването на срока на временната закрила ще спомогне също така да се гарантира, че системите за убежище на държавите членки няма да бъдат претоварени от значително увеличение на броя на молбите за международна закрила, които биха могли да бъдат подадени от лица, ползващи се с временна закрила до 4 март 2025 г., ако тази временна закрила бъде прекратена на тази дата, или от бягащи от войната в Украйна и пристигащи в Съюза лица след тази дата и преди 4 март 2026 г.

(9) Поради това, като се има предвид, че основанията за временна закрила продължават да са налице, срокът на временната закрила за категориите разселени лица, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382, следва да бъде удължен до 4 март 2026 г.

(10) Настоящото решение зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз.

(11) Ирландия е обвързана с Директива 2001/55/ЕО и следователно участва в приемането и прилагането на настоящото решение за изпълнение.

(12) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение за изпълнение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Срокът на временната закрила, предоставяна на разселените от Украйна лица, посочени в член 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382, и удължен с Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409, се удължава с една година — до 4 март 2026 г.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател